

ТЭСТАВЫЯ ЗАДАННІ
ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ
(РАЗДЗЕЛЫ “МАРФЕМІКА”, “СЛОВАЎТВАРЭННЕ”, “МАРФАЛОГІЯ”)

ВАРЫЯНТ 1

1. Адзначце словы з невытворнай асновай:
  - 1) добры;
  - 2) бяшумны;
  - 3) прыграваць;
  - 4) багата;
  - 5) зямля.

2. Адзначце рады аднакаранёвых слоў:
  - 1) сад, садовы, садоўнік, пасадка;
  - 2) лаза, лазовы, лазня, пералаз;
  - 3) соль, салёны, перасолены, саліст;
  - 4) ніз, нізіна, нізам, нізаць;
  - 5) азёры, прыазёрны, Паазер’е, Азярышча.

3. Адзначце рады, у якіх усе словы маюць прыстаўку **аб-**:
  - 1) абіваць, абвязаць, абразаць;
  - 2) абход, аблёт, абагнуць;
  - 3) абвіваць, абходзіць, абчэсваць;
  - 4) абіўка, абсыпаць, абсталяванне;
  - 5) абточваць, абшыты, абрэзка.

4. Адзначце словы з нулявым канчаткам:
  - 1) беразняк;
  - 2) верацяно;
  - 3) высока;
  - 4) вільготнасць;
  - 5) нагор’е.

5. Адзначце словы, будова якіх адпавядае схеме “прыстаўка + карань + суфікс + матэрыяльна выражаны канчатак”:
  - 1) завоблачны;
  - 2) воблака;
  - 3) прыморскі;
  - 4) найвышэйшы;
  - 5) дапамагчы.

6. Адзначце словы, напісаныя няправільна:
  - 1) зайсці;
  - 2) абыйсці;

- 3) прыйсці;
- 4) падысці;
- 5) найгрыш.

7. Адзначце словы, якія няправільна падзелены на марфемы:

- 1) абуг-ак;
- 2) гамон-к-а;
- 3) навальніц-а;
- 4) па-вуц-ін-а;
- 5) праца-ўнік.

8. Адзначце словы, утвораныя суфіксальным спосабам:

- 1) веславаць;
- 2) водгалас;
- 3) невысокі;
- 4) ціха;
- 5) аднагалосна.

9. Адзначце словы, утвораныя нулясуфіксальным спосабам:

- 1) ход;
- 2) прышкольны;
- 3) пераезд;
- 4) сінеча;
- 5) географ.

10. Адзначце словы, утвораныя прыставачна-суфіксальным (конфіксным) спосабам:

- 1) узлесак;
- 2) ручка;
- 3) прыгарад;
- 4) засценак;
- 5) пралеска.

11. Адзначце словы, утвораныя постфіксальным спосабам:

- 1) хтосьці;
- 2) абязлесіць;
- 3) мыцца;
- 4) змоладу;
- 5) хто-небудзь.

12. Адзначце словы, утвораныя прэфіксальным спосабам:

- 1) запісаць;
- 2) каласіцца;
- 3) заводскі;
- 4) звышмагутны;
- 5) назаўсёды.

13. Адзначце словы, утвораныя складана-суфіксальным спосабам:

- 1) аднавясковец;
- 2) крыгаход;
- 3) моладзь;
- 4) іншамоўны;
- 5) безбароды.

14. Адзначце словы, утвораныя складана-нульсуфіксальным спосабам:

- 1) хвалярэз;
- 2) падзяка;
- 3) буралом;
- 4) правабярэжжа;
- 5) вочап.

15. Адзначце сказы, якія ўтрымліваюць словы, утвораныя шляхам пераходу з адной часціны мовы ў другую:

- 1) Свае людзі заўсёды дапамогуць.
- 2) Засталіся толькі свае.
- 3) Вернемся заўтра.
- 4) Чалавек верыць у лепшае заўтра.
- 5) Паранены куляй салдат заснуў.

16. Адзначце рады з адушаўлёнымі назоўнікамі:

- 1) атрад, рота;
- 2) жанчына, дзіця;
- 3) кароль, ферзь;
- 4) карп, шчупак (стравы);
- 5) адкрыць шпроты, кількі.

17. Адзначце рады з назоўнікамі мужчынскага роду:

- 1) павідла, метро;
- 2) палын, медаль;
- 3) сірата, задзіра;
- 4) стэп, фламінга;
- 5) гусь, бра.

18. Адзначце рады з нескланяльнымі назоўнікамі:

- 1) імя, племя;
- 2) атэль, жалюзі;
- 3) смеласць, гордасць;
- 4) Осла, Сочы;
- 5) паліто, пюрэ

19. Адзначце рады з назоўнікамі, якія ў родным склоне адзіночнага ліку маюць канчатак **-у (-ю)**:

- 1) твор, стол;
- 2) натоўп, твар;
- 3) прыезд, крык;
- 4) сорам, настрой;
- 5) суфікс, антонім.

20. Адзначце рады з назоўнікамі, якія ў месным склоне адзіночнага ліку маюць канчатак **-е**:

- 1) конь, камень;
- 2) дарога, трывога;
- 3) вёска, сцежка;
- 4) зброя, сям'я;
- 5) даліна, шыршына.

21. Адзначце словазлучэнні, у якіх прыналежныя прыметнікі ўтвораны правільна:

- 1) Дзянісава сумка;
- 2) Віцін ручнік;
- 3) зубровы сляды;
- 4) вавёрчыны сховы;
- 5) Ганнава сукенка.

22. Адзначце словазлучэнні, у якіх прыналежныя прыметнікі ўжываюцца ў значэнні якасных:

- 1) лісіная нара;
- 2) лісіная хітрасць;
- 3) курыны розум;
- 4) курынае гняздо;
- 5) баброва хатка.

23. Адзначце, якія займеннікі ўжываюцца ў сказе *Нехта нябачны ў шэрым тумане ціха гукаць мяне вечарам стане голасам, поўным пяшчоты і болю*:

- 1) асабовы;
- 2) прыналежны;
- 3) азначальны;
- 4) няпэўны;
- 5) адмоўны.

24. Адзначце словы, якія могуць ужывацца са зборнымі лічэбнікамі:

- 1) кіламетры;
- 2) акуляры;
- 3) гусі;
- 4) пчолы;
- 5) дзеці.

25. Адзначце лічэбнікі, у якіх зроблены памылкі пры скланенні:

- 1) тромстам дзевяноста пяці;
- 2) трыццаць другому;
- 3) шэсцьсот сямюдзесяццю трыма;
- 4) пяцідзесяці другому;
- 5) аб адна трэцяй.

ВАРЫЯНТ 2

1. Адзначце словы з вытворнай асновай:

- 1) многа;
- 2) характар;
- 3) шыццё;
- 4) цікавы;
- 5) быль.

2. Адзначце рады аднакаранёвых слоў:

- 1) лірыка, лірычны, лірычна;
- 2) машыніст, машынны, машынальны;
- 3) метада, метадам, метады;
- 4) падводнік, абязводзіць, вадзяны;
- 5) важны, важыць, важак.

3. Адзначце рады, у якіх усе словы маюць прыстаўку **пад-**:

- 1) падарыць, падрыхтаваць, падвязаць;
- 2) падтрымка, падаконнік, падножка;
- 3) падабенства, падаслаць, падганяты;
- 4) падплыванне, падпалены, падасінавік;
- 5) Падняпроўе, падпечак, падцягнуты.

4. Адзначце словы з нулявым канчаткам:

- 1) весела;
- 2) асаблівасць;
- 3) конь;
- 4) дно;
- 5) вецер.

5. Адзначце словы, будова якіх адпавядае схеме “прыстаўка + карань + суфікс + матэрыяльна выражаны канчатак”:

- 1) дапазна;
- 2) прыморскі;
- 3) вывучэнне;
- 4) безрукаўка;
- 5) светлаваты.

6. Адзначце словы, напісаныя няправільна:

- 1) прайсці;
- 2) абыйсці;
- 3) пайменна;
- 4) сыйсціся;
- 5) увайсці.

7. Адзначце словы, якія няправільна падзелены на марфемы:

- 1) буды-нак;
- 2) вась-м-ёра;
- 3) па-ніж-а-н-ы;
- 4) па-ціху;
- 5) за-буд-ов-а.

8. Адзначце словы, утвораныя суфіксальным спосабам:

- 1) капусны;
- 2) правабярэжны;
- 3) невысокі;
- 4) весела;
- 5) папялішча.

9. Адзначце словы, утвораныя нулясуфіксальным спосабам:

- 1) прыход;
- 2) прыгарад;
- 3) раз'езд;
- 4) зелень;
- 5) чырванець.

10. Адзначце словы, утвораныя прыставачна-суфіксальным (конфіксным) спосабам:

- 1) здаўна;
- 2) раскопкі;
- 3) падснежнік;
- 4) здзяйсненне;
- 5) кудысьці.

11. Адзначце словы, утвораныя постфіксальным спосабам:

- 1) штосьці;
- 2) будавацца;
- 3) жыхарства;
- 4) абы-хто;
- 5) які-небудзь.

12. Адзначце словы, утвораныя прэфіксальным спосабам:

- 1) надпісаць;
- 2) неглыбокі;
- 3) забруджанасць;
- 4) чырванець;
- 5) выгнуць.

13. Адзначце словы, утвораныя складана-суфіксальным спосабам:

- 1) васьмігадзінны;
- 2) малавопытны;
- 3) вадаправодны;
- 4) усебаковасць;
- 5) бязрогі.

14. Адзначце словы, утвораныя складана-нульсуфіксальным спосабам:

- 1) левабярэжжа;
- 2) усенародны;
- 3) ледакол;
- 4) замежны;
- 5) глебазачэп.

15. Адзначце сказы, якія ўтрымліваюць словы, утвораныя шляхам пераходу з адной часціны мовы ў другую:

- 1) Другая краіна, другія малюнкi.
- 2) У шпіталі засталіся толькі раненыя.
- 3) Кожны дзень ідзе дождж.
- 4) Кожны адказвае сам за сябе.
- 5) Ранены куляй салдат стагнаў.

16. Адзначце рады з адушаўлёнымі назоўнікамі:

- 1) заяц, леў (цацкі);
- 2) туз, валет;
- 3) моладзь, студэнцтва;
- 4) звяр'ё, куп'ё;
- 5) мярцвяк, тапелец.

17. Адзначце рады з назоўнікамі жаночага роду:

- 1) безліч, моц;
- 2) вятрыска, нажышча;
- 3) забіяка, задзіра;
- 4) глыб, рэч;
- 5) далячынь, далонь.

18. Адзначце рады з нескланяльнымі назоўнікамі:

- 1) стрэмя, бярэмя;
- 2) кашпо, меню;

- 3) рашучасць, цюль;
- 4) Перу, Місуры;
- 5) журы, камюніке.

19. Адзначце рады з назоўнікамі, якія ў родным склоне адзіночнага ліку маюць канчатак **-у (-ю)**:

- 1) вецер, рамантызм;
- 2) сшытак, хлеб;
- 3) калгас, чмель;
- 4) прастор, краявід;
- 5) метад, трагізм.

20. Адзначце рады з назоўнікамі, якія ў месным склоне адзіночнага ліку маюць канчатак **-у (-ю)**:

- 1) камбрыг, каваль;
- 2) конь, слон;
- 3) герой, камандзір;
- 4) луг, склон;
- 5) Васіль, цесць.

21. Адзначце словазлучэнні, у якіх дапушчаны граматычныя памылкі:

- 1) у сіней сукенцы;
- 2) ранішняе сонца;
- 3) у дарагом касцюме;
- 4) па жоўтаму лісцю;
- 5) да суседняга дома.

22. Адзначце словазлучэнні, у якіх адносныя прыметнікі ўжываюцца ў значэнні якасных:

- 1) жалезная логіка;
- 2) дубовыя дзверы;
- 3) залатыя рукі;
- 4) каменны склеп;
- 5) каменнае сэрца.

23. Адзначце, якія займеннікі ўжываюцца ў сказе *Маладыя жаўтаватыя апенькі і ворушкі абляпілі пні. Іх нямнога: не іхняя яшчэ пара:*

- 1) асабовы;
- 2) прыналежны;
- 3) азначальны;
- 4) указальны;
- 5) адносны.

24. Адзначце словы, якія могуць ужывацца са зборнымі лічэбнікамі:

- 1) юнакі;
- 2) іголки;

- 3) нажніцы;
- 4) птушаняты;
- 5) кілаграмы.

25. Адзначце лічэбнікі, у якіх зроблены памылкі пры скланенні:

- 1) сямідзесяці трэцяму;
- 2) чатырмастамі пяццюдзесяцю дзвюма;
- 3) пяцідзесяці аднаму;
- 4) тысяччу рублямі;
- 5) дзевяцістамі трыма.